

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
 a lap szellemi részét
 illető közlemények kül-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová
 az előfizetési pénzek, a hir-
 detések és ezeknek díjai,
 valamint a felszólamiások
 küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN, VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

Élet és Halál.

Írta: Illosvay Lajos udvari tanácsos.

I.

Azoknak a leverő gondolatoknak ellenére, amelyek hónapokon át megszállva tartottak mindnyájunkat, merem állítani, hogy a mióta az egészségtani ismeretek szélesebb körben kezdenek elterjedni, nemcsak szólam, hanem valóság, mindent elkövetni, hogy a hazának egyetlen lakója se pusztuljon el hamarabb, mint akkor, amikor a természet intézkedése szerint megérett a halálra. Csakhogy azt, amit a természet jól elrendezett, összezavarja az emberi tökéletlenség. Bányákban, gépek körül, utcai közlekedések alkalmával, vasuton, hajón, repülőgépen a legnagyobb óvatosság, a legszigorúbb törvényes intézkedés és ellenőrzés se tarthatja távol a szerencsétlenséget. Azután meg a természeti erők váratlan kitörései is borzasztó pusztításokat vihetnek végbe az emberekben, állatokban egyaránt, mert az ember a természet figyelmeztetéseit ritkán szokta megbecsülni és követni. De ha a balesetek ellen feltétlen bizonyossággal nem védekezhetünk is, mégis annyira ismerjük már az ellenünk törő támadásokat és akkora éberséggel kerüljük a veszélyt, hogy napjainkban már igazán nem tudatlanságnak, nem könnyelműségnek, hanem csakugyan különös balszerencsének tulajdoníthatjuk a véletlen halált.

TÁRCA.

Feledni, csak feledni!

Írta: Prém József.

Az „Abony” eredeti tárcája.

Gyönyörű, holdas csillagos éjen száguldott a gyorsvonat. Dübörgése még jobban kiemelte a változó tájak megható esőndjét. A természet ünneplő cszakának örvendett. Mindenfelől friss erdei illat; akacvirágok édes lehelle.

Utársaim rejtett közönséges eszmecserét folytattak. Elfordultam tőlük és hajadonfővel, kihajolva az ablakon, mohón élveztem a salzburg-völgyi táj éji titkait.

Gondolataim visszafelé, a távoli otthonba huzódtak, egyszerre csak előttem állt a kacér Vera, úgy ahogy utolszor láttam a vögbucsunál. Piros telt ajkán hivallgó mosoly, melylyel csak a faldalmat akarja palástolni; sőtét szemében kioldatlan hang, de halavány vonásaiban a lemondás küzdelme és egy nagy elhatározás, mely kinyit, de melyről már el nem áll.

És mintha hallottam volna utolsó szavait, melyeket hozzám intézett:

— Szeretni? — meglehet, hogy szeretem Jeno. Sőt majdnem bizonyos hogy igazán szeretem. Legalább mást senkit sem kedvelek úgy, mint magad. De a felesége? Nem az nem lehetek! Ismerem a természetemet. Nem a családi idill, hanem a nagyvilág vonz engem. Szerepelni akarok,

Felvetődik azonban az a nehéz kérdés: vajjon a véletlenül független halált miféle okok szabályozzák? Vajjon, ha valaki olyan életrendet folytatna, amely egészségtanilag a legokoszerűbb és minden betegséget okozó hatástól óvakodnék, hosszabb ideig élne-e? vagy a halál minden egyes egyénél, a legszorgosabb óvatosság ellenére is, előbb vagy utóbb, de végzettszerűen következik be.

Be kell vallanunk, hogy az élet és halál mibenlétének annyira fontos és kétségtelenül izgató kérdését, mai ismereteink elégtelensége miatt megfejteni nem bírjuk. Egész sor mély gondolkodásra valló és szellemes nyilatkozat kötheti le figyelmünket, melyeken néha mintha megcsillanna az igazság fénye, ha azonban tovább elmélkedünk észrevesszük, hogy ha megkapó ötletekkel, szerencsésebb feltevésekkel találkozunk is, az ami rejtély volt, rejtély marad tovább is, és tagadhatatlan, hogy halál ellen nincs orvosság.

Az igazságtól nem járok távol, mikor azt állítom, hogy a létért való küzdelemből származó kiválogatódás, mely egyuttal a kedvezőtlen viszonyokkal szemben tanusított nagyobb életrealitást is jelenti, csak azt bizonyítja, hogy azok, akik súlyosabb megpróbáltatásokon keresztül mennek, valószínűleg nehezebben pusztulnak el, mint azok, akik mindig jó viszonyok között élve, hirtelen mostoha körülmények közé kerülnek. De ez csak föltevés. Azok az általánosítások, amelyek növények és állatok életének

megfigyeléséből származtak, már azért sem lehetnek ellenvetés nélkül érvényesek az emberre, mert akárhányszor érzelmi mozzanatok döntenek el, hogy szervezetük a betegséget előidéző hatásokkal szemben fogékonyabb, vagy ellentállóbb legyen. Akár nagy örömmel, akár nagy rettegéssel járó lelki felindulások elég gyakran válnak végzetessé és sokszor hirtelen, máskor lasabban rövidíthetik meg életünket. Mindazonáltal vigasztalhat és megerősíthet bennünket az a meggyőződés, hogy ha a végső okot még sűrű homály fedi is: egyre jobban ismerjük fel azokat a tényezőket, amelyek az életnek ellenségei és a sikernek eltagadhatatlan jele, hogy valóban módunkban van az ellenséges támadások számát csökkenteni, vagy az ellenállásra szükséges erőt gyarapítani. Ez is, az is csak a baj megelőzésére oktat, de mind a két eljárás rendkívül becses és azok a kiváló férfiak, akik alkalmazásukra megtanítottak, örök hálára kötelezték az emberiséget. Ha pedig megfontoljuk, hogy számtalan veszedelmes betegség gyógyításának biztossága, az újabb időkben végzett kutatások következtében hihetetlen mértékben növekedett: akkor némi büszkeséggel jegyezhetjük fel, hogy azok a szellemóriások, akiknek megfigyelése élesebb, következtetése erősebb, kigondoló tehetsége mélyebben járó, elevenebb és hozzátehetjük, szerencsésük is nagyobb volt, mint szaktársaiké, a haláltól való félelmet ma már olyan mértékben csökkentették, amilyenről

ünnepeltetni, hódítani. Hires énekesnő akarok lenni, és ön mellett, a feltékeny poéta mellett, aki mindenben akadályoz, teljesen elpusztulnék. De maga is szegény Jeno, mennyit szenvedne. Dolgozni nem tudna, nem kereshetne semmit, pedig én élni akarok! Demonja lennék, pazarolnék és tönkre jutnánk mindketten. Nem Barátom! Sokkal jobban becsülöm, semhogy férjemül óhajtsam, hadd legyen Wolfrath ur az aldozat. Mi másra való egy öreg, de gazdag örnagy. Hahaha!

És a kacaja most is a szívembe nyílt. Nem bírtam el a csapást és útra keltem, hogy feledjek. Vajon lehetséges-e? Hisz ime, titkon elkísér Vera, mint utitárs, mindenkinek láthatatlan, csak nekem nem.

— Hol lehet most? Hol éli világát, hol türi Wolfrath ur esőkjait, hol pazarolja a gazdag örnagy kincsét.

Egyrészt inteztem a kérdéseket ki az ablakon az éjbe, a zsongó természetbe.

Tudtam, hogy Vera is utrakelt. Nászutra! A mézeshetek még tartanak... Még tart a kábultság a durgazdagság győzelme, a poéta szegénysége fölött... De vajjon rám gondol-e is? mint én öreá, minden lépten, minden pillanatban éjjel álmomból elkerülve, nappal álmodozva öröla.

II.

Nem bírtam magammal. Szüni nem akaro nyugtalanság rohant meg... Mi lesz ebből?

Az élet megtanított rá, hogy amikor oly vágy támad rám, mely örömmel hitegetne, ne habozzam, hanem kövessem ezt a vágyat. Éreztem hogy megnyugvást találok, ha megszakítom az utazásomat. Utársaim most már hortyogva foly-

tatták eszmecseréjüket. Ott künn merő költészet, itt bent józanító próza. Ez döntött.

A közeledő város felett szeliden tündökölt a hold fénytengert árasztva a vidékre... Eszembe jutottak Humboldt rajongó szavai Salzburgról. Hát mért ne szálljak le, mért ne andalogjak a Salza hidján. S mért ne nézzem a hold játékát, amint sugarai megtörnek a nyugodt folyó tükrén.

A fogadóban elhelyeztem utitáskámat és elsetáltam a hidra. Egy lélek nem volt rajta... Lehajoltam a karfára és letekinttem a csillogó vízre. Soká álltam ott, megfeledkezve mindenről ami valahabántott... Csak a kacér, a lemondó és mégis fényűzősre vágyó Vera lebegett ismét e-lém... Akár csak a vízből emelkednék fel, mint valami szirén, csábosan... kísértetiesen.

Egyszerre egy csónak sötétlő foltja tünt szememben. Csak ketten voltak rajta... Izmos erős férfi, akinek vonását nem láthattam, s egy fehér ruhás nő, széles fehér kalappal, mely árnyékba rejtette arcát... A férfi lassan, nyugodtan vezetett... a nő a kormány két zsinórját tartotta kezeivel... Amint egész közel értek a hidhoz: a nő meghuzta a zsinor balszárnyát, mire a csónak közvetlen alattam haladt el, aztán a partnál kikötött.

Magyar szó ütötte meg a fülemet. Ah hát földiek? Bizonyára fiatal házások, tán éppen nászuton vannak. Tán őket is az abránd csalta ide s a szerelem mámorá készíti őket a virasztásra... Nem a feledés hanem a boldogság útjain bolyonganak. A mi szép és vidám érte őket otthon a magyar földön, most a távol idegenben újra átélvezik.

Magyar királyi államvasutak.
97207/09. szám.

A m. kir. államvasutak 1909. évi május hó 1-től érvényes nyári menetrendje.

(Folytatás és vége.)

A debrecen-nyiregyháza-csap-sianki vonalon.

Debrecen—Nyiregyháza—Csap—Sianki között a személyszállító vonatok közvetlen átszállás nélkül egy szám alatt fognak közlekedni.

A Debrecen és Hajdúhadház között megnyitott Bocskay-kert új állomáson az összes személyszállító vonatok részben rendszeren, részben feltételesan meg fognak állani.

A nagykaroly-zilah vonalon.

A jelenleg Nagykárolyról d. e. 10 óra 5 p. kor Tasnád-szántóra induló és a Tasnád-szántóról d. u. 1 óra 21 p. kor Nagykárolyba érkező vegyes vonatok egyidejű megszüntetése mellett Nagykároly és Zilah között egy-egy új vegyesvonat helyeztetik forgalomba.

Az új vonat Zilahról indul reggel 7 óra 38 p. kor és Nagykárolyba érkezik d. u. 12 óra 24 p. kor, ahol Máramarossziget és Budapest-felé csatlakozni fog; az ellenirányban pedig Nagykárolyról — csatlakozással Budapest és Debrecen felől — d. u. 2 órakor indul és Zilahra este 6 óra 55 p. kor érkezik.

A Nagykárolyról jelenleg d. u. 4 óra 5 p. kor Zilahra induló személyvonat este 6 óra 22 p. kor fog indulni és Nagykárolyban csatlakozást nyer Budapest és Debrecen felől.

A sarmaság-szilágyosomyói vonalon.

Szilágyosomyóról este 8 órakor Sarmaságra és Sarmaságról este 9 óra 20 perckor vissza Szilágyosomyóra egy-egy új vegyesvonat fog indítani. Ezen új vonat Sarmaságon csatlakozni fog Nagykároly felől, illetve Zilah felé.

A szatmár-kossuthkert-bikszádi vonalon.

Szatmár—Kossuthkert és Bikszád között a múlt nyáron közlekedett fürdő vonatok május 1-től bezárólag szeptember 15-ig ismét forgalomba helyeztetnek.

Szatmár—Kossuthkertetől—Bikszádig és vissza vasár- és ünnepnapokon július 1-től bezárólag augusztus 31-ig egy-egy tehervonat személyszállítással közlekedni, mely Szatmár—Kossuthkertetől Bikszádra reggel 6 óra 6 p. kor indul, Bikszádról vissza Szatmár—Kossuthkertre éjjel 10 óra 5 p. kor érkezik.

A máramarossziget-aknaszlattinai vonalon.

Mindkét irányban egy-egy új vegyesvonat a nyári évad tartamára, azonkívül június 1-től szeptember 1-ig egy-egy tehervonat személyszállítással helyeztetik forgalomba a délutáni órákban.

A püspökkladány-szeged-rákosi vonalon.

Püspökkladányból éjjel 2 óra 50 p. kor Bihar-nagybajomig minden hétfőn és esütőtökön, valamint a püspökkladányi országos vásárok napján egy tehervonat személyszállítással indítatik.

A nagyvárad-vaskóli-bareiti vonalon.

A jelenleg Nagyváradról reggel 5 óra 30 p. kor Vaskóli—Barestre induló személyszállító tehervonat Nagyváradról közvetlen csatlakozással a Budapest és Predeal feléi gyorsvonatokhoz és a Budapest feléi személyvonathoz már éjjel 2 óra 50 p. kor fog indulni.

A nagyvárad-püspökfürdői és nagyvárad-felixfürdői vonalon.

Nagyvárad és Püspökfürdő, valamint Nagyvárad és Felixfürdő között a múlt nyáron forgalomban volt fürdővonatok az idén is ugyanazon időtartamban közlekedni fognak.

A szombatság-rogoz-dobresti vonalon.

A jelenleg Szombatság—Rogozról d. e. 9 óra 30 p. kor Dobrestre induló vegyesvonat korábban és pedig reggel 7 óra 6 p. kor indítatik.

Szombatság—Rogoz és Dobrest között irányonként 2—2 új vegyesvonat helyeztetik forgalomba. — Az új vonatok Szombatság—Rogozról Dobrestre indulnak d. e. 11 óra 40 és d. u. 3 óra 20 p. kor, az ellenkező irányban pedig Dobestről Szombatság—Rogozra érkezőnek d. e. 11 órakor és d. u. 2 óra 37 p. kor

Az aranyosgyéres-tordai vonalon.

Aranyosgyéres és Torda között egy-egy új vegyesvonat helyeztetik forgalomba, mely Tordáról Aranyosgyéresre d. e. 11 óra 28 p. kor érkezik és Aranyosgyéresről Tordára d. e. 11 óra 50 p. kor indul. Az új vonatok Aranyosgyéresen csatlakozást nyernek Budapest felé, illetve Segesvár felől.

A küküllőszög-parajdi vonalon.

A Parajdról reggel 7 óra 45 p. kor és a Küküllőszögéről jelenleg d. e. 9 óra 11 p. kor, az új menetrendnél pedig d. e. 9 óra 34 p. kor induló személyvonatok Küküllőszög és Parajd között a nyári menetrend egész tartama alatt naponta fognak közlekedni.

A kúkapus-nagyszebeni vonalon.

A jelenleg Kúkapusról d. e. 11 óra 20 p. kor Nagyszebenbe induló személyvonat már d. e. 9 óra 50 p. kor fog indulni, miáltal a vonat úgy Budapest, mint Brassó felől közvetlenül fog csatlakozni. Nagyszeben és Vizakna fürdő között a múlt nyáron forgalomban volt fürdővonatok május 15-től bezárólag szeptember 15-ig ismét naponta fognak közlekedni.

A segesvár-székelyudvarhelyi vonalon.

A jelenleg Székelyudvarhelyről reggel 7 órakor és az új menetrend szerint már reggel 6 óra 16 p. kor Segesvárra induló vegyesvonat ezúttal nem Segesvárról, hanem Héjjasfalván fog az Aradon át Budapest felé menő gyorsvonathoz csatlakozni.

A brassó-zernesti vonalon.

A múlt nyáron Brassórol reggel Zernestbe induló vasár- és ünnepnapon az idén is ugyanazon a napokon június 6-tól augusztus 29-ig bezárólag ismét forgalomba helyeztetik.

A szolnok-hodmezővásárhelyi vonalon.

A jelenleg Kunssentmárton és Szentes között közlekedő hajnali motorosvonatok forgalma megszüntetetik.

A kiskunfélegyháza-orosháza vonalon.

Orosháza és Gádoros között a múlt évben naponta közlekedett délutáni motoros vonatok május hó 15-től szeptember hó 15-ig ismét forgalomba helyeztetnek.

Orosháza és Gyopárosi fürdő között 3—3 új motoros vonat május 15-től szeptember 15-ig naponta forgalomba helyeztetik.

Az új vonatok Orosházáról d. e. 9 óra 25, d. e. 11 óra 40 és este 6 óra 3 p. kor, Gyopárosi fürdőről vissza pedig d. e. 9 óra 45, d. u. 12 óra 5 és este 6 óra 22 p. kor fognak indulni.

A nagyvárad-szeged-rákosi vonalon.

A jelenleg Szeged-Rákosról éjjel 3 óra 30 p. kor Nagyváradra és a Nagyváradról d. u. 4 óra 45 p. kor Szeged Rákusra induló személyvonat Fürjes 51 sz. őrházánál utasok fel és leszállása céljából feltételesan megállítatik.

A gyula-simonyi falvai vonalon.

A Gyuláról d. e. 8 óra 42 p. kor Simonyi falvára és a Simonyifalváról d. u. 1 óra 27 p. kor Gyulára induló, valamint a jelenleg csak Gyula és Vamház kitérő között közlekedő összes motorosvonatok forgalma megszüntetetik.

A petrozsény-lupényi vonalon.

Livazénytól Petrozsényig június 20-tól szeptember 12-ig vasár és ünnepnapokon a múlt évben közlekedett esti személyszállító tehervonat ismét közlekedni fog.

Az alvinc-zagyszebeni vonalon.

Nagyszeben és Erdélyszerdahely között vasár- és ünnepnapokon valamint a nagyszebeni hetivásárok napjain azaz kedden és pénteken egy-egy új vegyes vonat helyeztetik forgalomba, mely

helyeztetik forgalomba, mely Nagyszebenbenről d. u. 12 óra 25 p. kor és Erdélyszerdahelyről vissza este 7 óra 10 p. kor fog indulni.

A cegléd-szolnokivonalon.

A jelenleg személyszállítással közlekedő tehervonatok helyett személyvonatok fognak közlekedni, melyeknek eddigi menetbessége lényegesen felemeltetett.

A szeged-rókusdáljai vonalon.

A jelenleg Zomborról éjjel 3 óra 39 p. kor Szeged Rókusra induló személyvonat forgalma Zombortól Szabadkákig megszűnik és helyette Zomborról reggel 5 óra 5 p. kor egy új személyvonat indul, mely Szabadkára reggel 7 óra 20 p. érkezik.

A temesvár-józsefváros-báziási vonalon.

A Báziásról d. e. 9 óra 55 p. kor, induló személyvonat Podporány és Vattina kitérőkön nem fog megállítani.

A temesvár-józsefváros-buziásfürdői vonalon.

A jelenleg Buziás fürdőről d. u. 5 óra 15 p. Temesvár-Józsefvárosra induló személyvonat csak bezárólag május 31-ig közlekedik.

Június 1-től szeptember 30-ig helyette Buziás fürdőről este 7 óra 25 p. kor egy új személyvonat indítatik, mely Temesvár-Józsefvárosba este 9 óra 7 p. kor érkezik.

A múlt nyáron június hó 1-től bezárólag szeptember hó 30-ig közlekedett fürdő vonatok ugyanazon időtartamra az idén is forgalomba helyeztetnek.

A versec-marosillyei vonalon.

A jelenleg Lugosról éjjel 2 óra 50 p. kor Versecre induló vegyes vonat helyett éjjel 2 óra 40 p. kor egy személyvonat indítatik, mely Versecen Temesvár-Józsefváros illetve Budapest felé is csatlakozni fog.

A zombolya-nagybecskerek-bégaparti keskenyvágányu vonalon.

A jelenleg Nagybecskerek és Csösztelek között közlekedő délutáni személyszállító tehervonatoknál a személyszállítás a csösztelek-zombolyai vonalrészre is kiterjesztetik. Az új vonat Zombolyáról — csatlakozással Temesvár-Józsefváros felől indul d. u. 12 óra 10 p. kor az ellenkező irányból Zombolyára érkezik d. u. 4 óra 5 p. kor, ahol Temesvár-Józsefváros felé csatlakozást nyer.

A jelenleg Zombolyáról d. u. 3 órakor induló vegyesvonat közvetlen csatlakozásai a Budapest és Temesvár-Józsefváros felől érkező személyvonathoz — Zombolyáról d. u. 5 óra 10 p. fog indulni.

A kunszentmiklós-társdunapataji vonalon.

A jelenleg Kunszentmiklós-Társról d. u. 5 óra 5 p. kor induló vegyes vonat este 8 óra 20 p. kor fog indulni és Budapest felől közvetlen személyvonati csatlakozást nyer.

Az india-vinkovcei vonalon.

Mitrovicától Vinkovceig egy új személyvonat helyeztetik forgalomba, mely Mitrovicáról — csatlakozással az Indiáról d. e. 11 óra 58 p. kor oda érkező vegyes vonathoz — d. u. 12 óra 45 p. kor fog indulni és Vinkovczéra d. u. 3 óra 48 p. kor érkezik, hol Eszek és Breka felé közvetlen csatlakozást nyer.

A kaposvár-mocsolád-siófoki vonalon.

A Kaposvárról jelenleg d. e. 8 óra 15 p. kor induló motoros vonat reggel 6 óra 28 p. kor fog indulni és Siófokra d. e. 10 óra 6 p. kor érkezik, a jelenleg Kaposvárról d. u. 5 óra 58 p. kor induló motoros vonat pedig már d. u. 3 óra 25 p. kor fog indulni és Siófokra este 6 óra 58 p. kor érkezik.

Előbbi vonat Siófokon közvetlen csatlakozást talál a déli vasút gyorsvonatához Nagy-Kazsina felé, utóbbi vonat pedig Kaposvárról közvetlen személyvonatu csatlakozást nyer Budapest felől.

A kaposvár-szigetvári vonalon.

Kaposvár és Szigetvár között egy-egy új vegyesvonat helyeztetik forgalomba. — Az új vonat Kaposvárról d. e. 11 óra 20 p. kor indul és Szigetvárról d. u. 2 óra 4 p. kor érkezik, az ellenirányú vonat pedig Szigetvárról d. u. 4 óra 50 p. kor

indul és Kaposvárra este 7 óra 51 pkor érkezik.

E vonatok Kaposváratt közvetlen gyorsvonatú csatlakozást nyernek Budapest felől, illetve Fiume felé, Szigetváratt pedig személyvonatú csatlakozást Pécs felé illetve felől.

A dugoselónovskai vonalon.

Novskától Dugoseloiig egy tehervonat naponta személy szállítással fog közlekedni, amely Novskáról este 7 óra 11 pkor indul és Dugoselora éjjel 11 óra 6 pkor érkezik, hol közvetlen gyorsvonatú csatlakozást nyer Budapest és Fiume felé.

A banovajaruga—pakraci vonalon.

Banovajarugáról d. e. 8 óra 31 pkor Pakracra és Pakracáról este 6 óra 15 pkor vissza Banovajarugára naponta egy-egy új személyvonat indítatik.

Ezen új vonatok Banovajarugán át Dugoselón közvetlen csatlakozást nyernek a budapest—

fiumei gyorsvonatokhoz, Budapest felé és felől, illetve Fiume felé és felől.

Végül értesítettik az utazó közönség, hogy a következő vonalakon és vonatoknál az I. osztályú kocsik járatása beszüntettetik.

A Budapest keleti p. u. — Torbágy,
 Budapest keleti p. u. — Bicske,
 Budapest keleti p. u. — Komárom,
 Budapest keleti p. u. — Pécel,
 Budapest keleti p. u. — Gödöllő,
 Budapest keleti p. u. — Hatvan,
 Budapest keleti p. u. — Szolnok,
 Budapest nyugoti p. u. — Rákospalota—Ujpest,
 Budapest nyugoti p. u. — Dunakeszi—Alag,
 Budapest nyugoti p. u. — Göd,
 Budapest nyugoti p. u. — Vác
 Budapest nyugoti p. u. Nagymaros,
 Budapest nyugoti p. u. Szob,
 Budapest nyugoti p. u. Czegléd,

Szolnok-Püspökladány,
 Püspökladány-Nagyvárad
 Arad-Soborsin,
 Kecskemét-Szeged és

Kiskunfélegyháza-Szeged között közlekedő helyi vonatoknál kivéve a Budapest nyugoti p. u.-ról d. e. 8 óra 45 pkor és d. u. 4 óra 20 pkor Nagymarosra valamint a Nagymarosról d. e. 11 óra 45 pkor és este 6 óra 54 pkor Budapest nyugoti p. u.-ra induló helyi vonatokat, melyeknél az I. osztályú kocsik tovább is közlekedni fognak.

Megszüntették az I. osztályú kocsik járatását még a nagyvárad-püspökfürdői és nagyvárad-felixfürdői vonal összes fürdővonatainál és több vonalon a személyszállító tehervonatoknál is.

(Utánnyomás nem díjazatik !)

A Magyar Királyi Államvasutak Igazgatósága.

iskolától, mint oktató intézettől, azaz különböztesék meg az iskola célját, mert az legelőször is oktatni van hivatva s nem nevelni, mert a nevelés a szülő kötelessége.

Oktatás alatt pedig nem szajkózást vagy magolást értek, hanem oktatva tanítást, értelemre ható tanulást, mely bizonyos fokig nevel is, érteve alatta a lélek kiművelését.

Az „Észrevételek“ 11-ik bekezdése tehát azt mondja el bővebben, de az iskola szempontjából, amit én a szülőknek ajánlok mint követendő fonalat.

Az „Észrevételek“ 12—13-ik bekezdésére ismét fölhozom, hogy állandóan művelt szülőkről szóllok, azonban egyszersmind helyén valónak tartom különbséget vonni a között, hogy milyenek tartom én a helyes nevelést és mit nevezünk most nevelésnek, már csak azért is, hogy az „Észrevételek“-re való többi megjegyzésem világosabbá váljon.

A nevelés első sorban is a lélek indulatainak kiművelését célozza.

Segíti ebben az oktatás.

De míg a nevelés oktatás is egyuttal, az oktatás nem mindig nevelés is e szó főntvázolt értelmében.

A nevelésnek tehát, hogy tökéletes legyen, a gyermek egyéniségéhez kell alkalmazkodnia s a gyermeki lélek fejlődését annak megfelelően kell megfigyelnie.

Igy tehát a nevelésnek csak ártalmára lehet az a fölfozós, hogy a gyermek szülőinek mindenben engedelmességet tartozik, mert a gyermeknek csak kötelességei lehetnek szülői irányában.

Vannak, nem lehet tagadni, de a szülőnek több is a szülőnek, ha nevelni akar, oda kell törekednie, hogy engedetlenség szavai ellenében elő se fordulhasson.

Vagyis gyermekét nem az ő, t. i. a szülő, céljainak vagy terveinek alanyául kell tekintenie, hanem mint oly csemetét, melyből ügyes kézzel szép gyümölcsű fat nevelhet.

A mai nevelés rendszeren úgy fest (szülői), mintha kökényből körtefát akarnánk nevelni, de olyan az eredmény is, mert ha végig nézünk művelt osztályunk egy bizonyos csoportján, biz' az sem kökény, sem körte, hanem jó magyar szóval csak nyegle, kik között ujaink számolhatjuk meg azokat, kik gondolkozni is tudnak vagy tisztán látni, pedig nevelés és állítólag jónevelésben részesültek.

Mivel pedig az e fajta kontárkodást nevezük jelenleg nevelésnek, nevezzük ezt inkább idomításnak, mely sokkal jobban is fűdi ezt a ténykedést, mely pusztán külsőségekre veti a fősúlyt.

Igy tehát az iskola valóban nem adhat nevelést, mert ha jól akarunk nevelni, időnként egy gyermek is eléggé igénybe veszi s az iskola legföljebb arra szorítkozhatik csak, hogy oktatása összhangban legyen a szülő nevelésével s azt mintegy kiegészítse.

De hogy kitérjek mégis arra az esetre, midőn a szülő teljesen műveletlen, abban az esetben egy cseppet sem vonom kétségbe az iskola nagyobb nevelői képességét a szülőénél.

A 14-ik bekezdésben azt mondja az „Észrevételek“: „teljesen lehetetlennek nem tartom, hogy egy ember kísérhesse 80—100, sőt több gyermek lelki világát . . . stb., mert 900 tanóra áll rendelkezésére.“

Igaz hogy összesen annyi, de ha száz gyermekkel kell vesződnie, úgy egyre-egyre csak 9 tanóra esik egy tanév alatt! a szülőre pedig ugyanazon időben 8 ezernél több, tehát az arány, ha egy szülő mint a tanító lelkiismeretesen veszi hivatását 9 : 8000, illetve ha csak a nappali órákat számoljuk is 9 : 4000, ez pedig meglehetősen különbösg!

Az előzőből folyik az „Észrevételek“ 15—16-ik bekezdésére teendő válaszom.

Egyetértek tisztelt Veverán úrral abban, hogy az iskola pótolhatja a szülői nevelést ott, ahol arra szükség van, (16-ik bekezdés 11-ik mondat, 13-ik bekezdés 11-ik mondat 2-ik része) de ahol a szülő nevelni tud, ott ne bizza a nevelést az iskolára kizárólagosan, hanem vegye azt saját kezébe, mert az az ő kötelessége első sorban, az iskolának pedig csak második sorban.

Azután tagadom azt, hogy az iskola mai formájában kielégítő volna, mert hiszen akkor nem foglalkoznánk folyton szabályainak, terveinek javításával és változtatásával.

Hogy pedig nem hasznos az iskola, azt nem állítottam.

Elmondom amit elmondandó voltam, hogy kimutassam a félreértéseket, melyekről említem tettem, de úgy tünik föl előttem a dolog, hogy

egy malomban örülünk, csak hogy míg én a társadalomban elterjedt ferde fölfozást az iskoláról és annak céljairól ostromozom a szülői nevelés szempontjából, addig Ön az iskolát veszi védelmébe.

Én is azt teszem, csak hogy abból a szempontból kiindulva, hogyha azt akarjuk, hogy az iskola tökéletes legyen, terheit könnyítsük, célját saját szülői kötelességünk teljesítésével előmozdítsuk stb. stb.

Szívélyesen üdvözlö

Lucifer.

MI UJSÁG?

— **A püspök fogadtatás.** Hallomásból merített adatok alapján a püspök fogadtatása körülbelül a következő sorrend szerint fog megtörténni: 1. Folyó hó 15-én délután fél 5 órakor a püspök Törtelről Abony határába ér, itt üdvözlő városunk képviselőjében L i p t h a y főbíró. A kíséretéhez csatlakoznak a kirándult notabilitások és a lovasbandérium. 2. A menet a nagykőrösi uton vonul fel (amely útvonal az ottani lakosság tiszteltudásából kellő diszt ölt) a kaszinó előtti diadalkapuig, innét az iskolás gyermekek sorfala között a Kossuth-téren át a parochiáig. Itt, mielőtt a püspök lakosztályába térne, egy polgáriiskolai leány növendék üdvözlő és csokrot nyújt át. 3. A püspök a parochiáról papi kíséretével a templomba ünnepélyesen bevonul. A szokásos szertartások végeztével visszatér a parochiára. 4. Másnap f. hó 16-án azaz a bérnálás napján a rk. templomban az istentisztelet a következő sorrendben fog megtartatni: Reggel 7 órakor deák mise; 8 órakor ünnepélyes mise, tartja a püspök, melynek végeztével kezdetet veszi a bérnálás szentségének feladása. 5. Délután 5 órakor az iskolás gyermekek kivonulnak és két sorban felállnak a parochia és a diszkapu között. Ezen az útvonalon távozik a püspök körükből.

— **Varbói Győre János** földinket, a szatmárnémeti ref. főgim. tanárát az ugyanottani „Kölcsey irodalmi kör“ tagjává választotta. Igaz szeretettel üdvözlöljük kiváló munkatársunkat irodalmi működéséért történt eme kitüntetése alkalmából.

— **Bérmaúton.** A bérnálást végző püspök kíséretéhez csatlakozik f. hó 10-én Tiszaföldváron lángbuzgalmu főpapunk ft. Lévy Mihály apát, esperes-plébános, hogy az esperesi körzetéhez tartozó hitközségekben tartandó bérnálásokon a püspöknek segítségére lehessen. E végből már f. hó 9-én elutazik s távol lesz mindaddig, míg a püspökkel Törtelről haza nem tér. Tehát egy hélig lesz távol nagyon szeretett főpapunk, akinek a nagy lelkiert igénylő funkcióhoz a lehető legjobb egészséget kívánjuk.

— **Egy gyűlésből.** A rk. tanítótestület múlt hó 30-án megtartott rendes havi gyűlése több fontos tárggyal foglalkozott, ezek közül csak a következőket kívánjuk megemlíteni: 1. Schlosser László testületi elnök kegyeletos szavakkal parentálta el az abonyi rk. iskolánál 36 évig működött nagyérdemű, immár csak szép emlékeiben élő tanítót és igazgatót. Kéri a megboldogult kartárs emlékének jegyzőkönyvben leendő megörökítését. Testület ez értelemben határozott. 2. Bogyó István meghatva mondott köszönetet szeretett atyja elhunytá és temetése szomorú alkalmából a testület részéről imponáns módon megnyilatkozott részvétért. 3. Testületi elnök indítványozza, hogy az iskolai zászlóalj ünnepélyes fogadalomtétel május hó harmadik letében tartatnék meg. Testület az indítványt magáévá tette.

— **Diákkatonák.** Az újpesti diákok iskolai zászlóaljának egy felszázada tanulmányútjában Abonyt is felkeresie. Eltávozásuk előtt a Kossuth-téren katonai gyakorlatokat végeztek. Oly ügyesen, oly precízen mozogtak az ifjak, hogy valóságos katonáktól sem kívánhatna az ember többet. A fegyverfogások is kitünően sikerültek. A gyakorlat végeztével imádkoztak és dobszó mellett vonultak el. Úgy a vezénylő tanárnak, mint a növendégségnek, nemkülönben Újpestnek dicsőségére válik az a nagy hazafiság, aminek elérése az iskolai századok szervezésével célozva van. Az újpesti diákkatonák megérdemlik dicséretünket és elismerésünket. — Ime, ilyen módon lehetne megcsinálni a magyar nemzeti önálló hadsereget.

— **Majális.** Az abonyi „polgári kör“ folyó év május hó 16-án baró Harkányi Frigyes erdejében könyvtára javára majális rendez. Belépti-díj személyenként 1 kor. 50 fillér, családjeggy négy személyig 3 korona. Kezdeté délután 5 órakor.

Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot a „Polgári Kör“ összes torceiben tartják meg. Izletes ételekről és italokról gondoskodva lesz. Jegyek a mulatság napján kint, a majális helyén lesznek kaphatók. A felülfizetéseket a rendezőség a jótékony célra való tekintettel köszönettel veszi és hírlapilag nyugtázza.

— **A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület évi közgyűlése.** A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület évi közgyűlést Budapesten május 25-én tartja meg. A közgyűlésre az egyesület tagjai és azok, akik május 15-éig tagokul belépnek, a fővárosba való felutazásra felárú vasuti jegy kedvezményében részesülnek. Felkérem tagtársaimat, sziveskedjenek velem május hó 10-éig tudatni, hogy közgyűlésünkön résztvesznek-e, hogy a központnál a vasuti jegy váltására szolgáló igazolványról idejében gondoskodhassak.

Richter Béláné a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület abonyi bizottságának elnöke.

— **Tekepálya megnyitás.** Az abonyi „Kath. Olvasóegylet“ f. hó 13-án, csütörtök délután 5 órakor versennyel egybekapcsolva nyitja meg tekepályáját. A versenyt este 8 órakor társasvacsora követi, melyre a résztvevni kívánók Kollár Frigyes bérlőnél jelentkezhetnek.

— **Sorozás.** Pénteken vette kezdetét nálunk az ujoncozás, mely alkalommal az abonyi I. és II. tegnap a III-ik korosztálybeliek jöttek sorozás alá. Holnaptól kezdve a vidékiak sorozatának.

— **Szegény Laci halála.** Farkas Laci joles kis bögösünk f. hó 4-én elhunyt. Vele a régi jó idők egyik legjobb muzsikusa szált sirba, akik tagjai voltak néhai Gyurka, később szegény Jóska híres bandájának, kikkel a régi jó kedv, az igazi jó úri mulatságok, murik, és kedélyes társas összejövetelek is elmúltak. Nyugodjon békében.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy raktáramat a közelgő bérnálásra dusan felszereltem bérnálási czikkekkal, u. m. függök, gyűrűk, keresztek, szent nyakdiszkek és nyakláncokkal, melyeket különös olcsó árban bocsájtom tisztelt vevőim rendelkezésére.

Szives pártfogásukat kérve

tisztelettel

Rosenzweig J.

Eladó ház.

A szelei-út 137. sz. ház, üveg verandával, fürdőszobával, vízvezetékekkel, angol klossettel és Tajencze mosdókészülékkel ellátva, szabadkézből eladó.

Értekezhetni Kazinczi állatorvosnál.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a bérnálás alkalmára fényképészeti műtermemben igen jutányos áron készítek fényképeket.

Felvételek reggel 7 órától este 6 óráig, bármily időben eszközöltetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, biztosítom a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Kiss Gyula
fényképész.

Lakásom: Szelei-ut 7. szám.

Fajtiszta ezüst házi nyulakát elad
Kováts Béla tanító.

Kiadó ház.

A Szolnoki uton, Varga György szomszédságában, Mészáros Józsefné háza kiadó.
Ertekezni lehet Varga Györgynél.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy nagyságos **Deutsch Gyula** urtól megbizást nyertünk a Puszta Ernyői (ugynevezett Neterem-i) 2100 magyar holdas birtokának kisebb és nagyobb részletekben való eladására.

A birtok Pest megyében Ceglédhez 1 órányira fekvő Törtel község és a Nagyköröshöz tartozó Nyilas és Ludasi tanyak közvetlen szomszédságában, Cegléd, Nagykörös, Abony városok és Jászkarajenő község és a Tetétleni puszták határában fekszik.

Az eladást folyó évi április hó 28-án megkezdjük.

Az eladások általunk Cegléden intézeti helyiségünkben eszközöltetnek, a t. közönség kényelmére azonban megbizottaink minden vasárnap és ünnepnapon a birtokon lesznek, kik a szükséges felvilágosítások megadásával, mint az eladásokkal meg lesznek bizva.

A vétel megkönnyítésérn az eladások kisebb és nagyobb részletekben **kedvező fizetési feltételek** mellett történnek.

A vételár lefizetésére jutányos törlesztéses, vagy egyszerű kölcsönöket bocsájunk a t. közönség rendelkezésére.

Közelebbi felvilágosításokkal készséggel szolgál

Cegléd, 1909. április 21.

**CZEGLÉDI IPAR- KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, CZEGLÉDEN.**

„A-I-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettaüvegek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden fadoboz egy érdekes hüvesszkártyát tartalmaz.

26-26

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtelenít, erősít és edzi az izmokat, fájdatomesillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld a'ánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium GYŐR.

Kapható mindenütt.

Főraktár Abonyban: 20-20

Láng Oszkár gyógytárában.

Tégla eladás.

A ceglédi részvénytársaság téglagyárából első rendű falitégla, négy és hat sarkos flasztertégla és első rendű kúttégla kapható kisebb és nagyobb mennyiségben **Feké Mihály** lakásán.

Ujdonság!

ORCOLIN.

Mindenféle szerkezetű petroleum lámpában megiepo nyugott fehér fényü, füstnélküli és szagtalan égést csinál. Helyben is több helyen legjobb eredményei kipróbálva.

ORCOLIN

Elejét veszi a lámpa felrobanásnak, mivel a petroleumot tisztítja.

ORCOLIN

Olcsósága miatt a legszegényebbnék is hozzá férhető. Jósága miatt egy házban sem szabad hiányozni.

Kapható csakis: **RINGEISEN OTTÓ** kereskedő üzletében

ABONY, Ceglédi-út 77. szám.